

RIKSADVOKATEN

Kulturdepartementet

Sendes kun per e-post til postmottak@kud.dep.no

REF.:
20/3673

VÅR REF.:
2020/00748-002 BIS004

DATO:
19.08.2020

HØRINGSUTTALELSE - NY LOV OM PENGESPILL

Det vises til departementets høringsbrev 29. juni d.å.

Riksadvokaten har foretatt en begrenset gjennomgang av høringsnotatets forslag til straffebestemmelse og bestemmelser relatert til denne, og vi har notert oss at Kulturdepartementet fortjenestefullt viser til og tar utgangspunkt i de mer overordnede vurderinger av prinsipper for strafflegging, administrative sanksjoner og valget mellom nevnte reaksjonsmodeller som drøftet blant annet i Ot.prp. nr. 90 (2003-2004) om lov om straff og Prop. 62 L (2015-2016) om administrative sanksjoner. Riksadvokaten slutter seg til tanken om at straffetrusselen bør begrenses til å ramme de mest alvorlige bruddene på forslaget til ny pengespillov. Det kan imidlertid reises spørsmål om forslaget går langt nok i denne retning.

Forslaget til § 38 første ledd har en uttømmende oppregning av hvilke overtredelser som skal kunne forfølges i straffesporet: Straff foreslås som en mulig reaksjon bare på overtredelser av lovforslaget § 4, som forbyr tilbud av pengespill uten tillatelse, og overtredelser av § 7 annet ledd, som forbyr markedsføring av pengespill som ikke har tillatelse og markedsføring mot personer som ikke skal utsettes for pengespillreklame. Nevnte bestemmelser er, ifølge departementet, "noen av de mest sentrale elementene i pengespillovgivningen og bidrar til å beskytte den norske modellen med to enerettsaktører." Forslaget innebærer en betydelig og fornuftig innsnevring av rekkevidden av straffetrusselen sammenlignet med gjeldende regelverk.

For riksadvokaten er det like fullt langt fra opplagt at den typen økonomisk motiverte lovbrudd som i forslaget til § 38 "gjenstår" som straffbelagt er så alvorlige lovbrudd og så klanderverdige at de fortsatt må være belagt med straff. Som påpekt også i høringsnotatet vil slike lovbrudd uansett kunne straffes dersom de utgjør bedrageri eller underslag som rammes av straffeloven.

I ovenfor nevnte Prop. 62 L (2015-2016), pkt. 13.2.4, uttaler Justis- og beredskapsdepartementet at "[e]t kjerneområde for overtredelsesgebyrene er mindre alvorlige overtredelser der det er relativt enkelt å kartlegge de fakta som er avgjørende for om overtredelse har skjedd." I høringsnotatet foreslås det at overtredelsesgebyr skal kunne ilegges "dersom overtredelsen er alvorlig eller har skjedd gjentatte ganger." En går ut fra at disse kriteriene har til hensikt å skille

ut de tilfeller hvor overtredelsesgebyr skal vurderes i tillegg til eventuelle andre administrative sanksjoner.

Samtidig vil de samme sistnevnte kriterier, dvs. alvorlige eller gjentatte overtredelser, normalt være nettopp de som taler for bruk av straff. Selv om en forstår noe av bakgrunnen for de foreslåtte kriteriene for ileggelse av overtredelsesgebyr, fremstår det like fullt som noe ufullendt at lovteksten kvalifiserer tilfellene som skal gi grunnlag for slike gebyr, men ikke de (enda) mer alvorlige som skal kunne møtes med straff. Og hvilke brudd på loven gjenstår det egentlig et behov for å møte med straff når alvorlige og gjentatte brudd kan møtes med overtredelsesgebyr? Hvor graverende kan overtredelser av pengespilloven bli uten at de samtidig innebærer brudd på tradisjonelle straffebestemmelser om bedrageri og underslag? Vi stiller disse spørsmålene, men understreker samtidig at vi ikke har god nok kunnskap om pengespillmarkedet og konsekvensene, alvorligheten og omfanget av brudd på regelverket til å kunne trekke noen egen konklusjon av om en begrenset straffetrussel fortsatt er på sin plass. Vi tilrår at spørsmålet vurderes i det videre lovarbeidet.

Hvilke overtredelser en ser for seg skal møtes på den ene eller annen måte bør formentlig – om straffetrusselen opprettholdes – søkes klargjort i proposisjonen. Dette både av hensyn til tilsynsorganet og politi- og påtalemyndigheten, som skal praktisere grensedragningen, og av hensyn til forutberegnelighet for borgerne. Slike avklaringer vil være til nytte ved praktiseringen av samordningsreglene i hhv. forvaltningsloven § 47 og straffeprosessloven § 71c.

Behandlet av ass. riksadvokat Knut Erik Sæther
og undertegnet i hans fravær av

Kjerstin A. Kvande
førstestatsadvokat

Birgitte Istad
statsadvokat

Gjenpart:

Justis- og beredskapsdepartementet, Avdeling for kriminalitetsforebygging, per e-post til postmottaket